

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 501/2022-14

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša a zo sudcov Libora Duľu a Miroslava Duriša (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa **“ik“ INTERKONTAKT a. s.**, Trakanská 15/10, Čierna nad Tisou, IČO 31 670 024, zastúpeného kochan advokáti, s. r. o., Wuppertálska 3159/67, Košice, IČO 54 901 413, v mene ktorej koná advokát a konateľ Mgr. Martin Kochan, proti rozsudku Okresného súdu Trebišov č. k. 16 C 45/2010-657 z 26. apríla 2019, proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 6 Co 232/2019 z 29. septembra 2020 a proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 9 Cdo 267/2021 z 30. júna 2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 23. septembra 2022 domáha vyslovenia porušenia základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v spojení s porušením čl. 1 ods. 1 ústavy a porušenia práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) rozsudkom Okresného súdu Trebišov (ďalej len „okresný súd“) č. k. 16 C 45/2010-657 z 26. apríla 2019 (ďalej len „napadnutý rozsudok okresného súdu“), rozsudkom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) č. k. 6 Co 232/2019 z 29. septembra 2020 (ďalej len „napadnutý rozsudok krajského súdu“) a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) č. k. 9 Cdo 267/2021 z 30. júna 2022 (ďalej len „napadnuté uznesenie“). Sťažovateľ sa domáha zrušenia napadnutého uznesenia a napadnutých rozsudkov a vrátenia veci okresnému súdu na ďalšie konanie. Domáha sa primeraného finančného zadostučinenia v sume 500 eur a priznania náhrady trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ sa žalobou podanou okresnému súdu 14. septembra 2010 domáhal uloženia povinnosti žalovanému, aby vydal tlačiareň značky EPSON FX 2170 s rokom výroby 1998 do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Následne písomným podaním zo 4. decembra 2012 a na pojednávaní 5. decembra 2012 upravil petit pôvodnej žaloby tak, že v prípade nemožnosti vydania tlačiarne je žalovaný povinný zaplatiť sťažovateľovi sumu 160 eur.

3. Okresný súd napadnutým rozsudkom žalobu o vydanie tlačiarne zamietol. Žalovanému uložil povinnosť zaplatiť sťažovateľovi sumu 160 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

4. O odvolaní žalovaného proti rozsudku okresného súdu rozhodol krajský súd napadnutým rozsudkom z 29. septembra 2020 tak, že zmenil rozsudok okresného súdu v napadnutom výroku II tak, že žalobu o zaplatenie sumy 160 eur zamietol.

5. Proti rozsudku krajského súdu podal sťažovateľ dovolanie z dôvodov podľa § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a podľa § 421 ods. 1 písm. a), b) a c) CSP. Najvyšší súd napadnutým uznesením z 30. júna 2022 dovolanie odmietol.

II.

Argumentácia sťažovateľa

6. Sťažovateľ namieta porušenie označených práv podľa ústavy, dohovoru a dodatkového protokolu napadnutými rozsudkami a napadnutým uznesením. Sťažovateľ namieta, že okresný súd nepreskúmateľne odôvodnil rozsudok, čo sa týka začiatku plynutia premlčacej lehoty. Namieta tiež právny záver krajského súdu o premlčaní nároku sťažovateľa, ktorý vychádzal zo skutkového zistenia (o začiatku plynutia premlčacej lehoty), ktoré nemá oporu v dokazovaní vykonanom okresným súdom. Vo vzťahu k napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu sťažovateľ v odôvodnení ústavnej sťažnosti konkrétne námietky neuvádza.

7. Sťažovateľ obsahlo poukazuje na skutkové zistenia, ku ktorým dospel okresný súd v napadnutom rozsudku. Okresný súd ustálil, že žalovaný odcudzil predmetnú tlačiareň, pričom ju mal darovať škole a nie je zrejmé, či ju daroval celú alebo len súčiastku, ktorá bola namontovaná do zariadenia patriaceho škole. Bez uvedenia konkrétneho dátumu dospel okresný súd k záveru, že tlačiareň bola odcudzená na jeseň roku 2008. Okresný súd neustálil, kedy malo dôjsť k darovaniu tlačiarne (alebo súčiastky z nej) škole. Tvrdenie o darovaní tlačiarne bolo novou skutočnosťou, ktorú uplatnil žalovaný ako obranu až v roku 2012.

8. Okresný súd dospel k záveru, že nedošlo k premlčaniu, neuviedol dátumy, ktoré považuje za začiatok plynutia objektívnej alebo subjektívnej premlčacej lehoty. Okresný súd posúdil nárok na zaplatenie sumy 160 eur ako nárok na náhradu škody a za vznik škody považuje moment, keď už tlačiareň nebola v neoprávnenej držbe žalovaného. Okresný súd považoval za preukázané, že žalovaný odcudzil tlačiareň, pričom žalovaný nijako nespochybňoval svoju vedomosť o tom, že tlačiareň patrila sťažovateľovi a že takto sťažovateľovi spôsobil škodu. Prichádza teda do úvahy aj to, že okresný súd posúdil konanie žalovaného ako úmyselné, a preto aplikoval 10-ročnú objektívnu premlčaciu lehotu. Z uvedených úvah je podľa sťažovateľa zjavné, že napadnutý rozsudok okresného súdu je (osobitne v otázke premlčania) nepreskúmateľný pre nedostatočné odôvodnenie.

9. Krajský súd dospel k záveru, že nárok je premlčaný. Moment darovania bol udalosťou, z ktorej vznikla škoda (moment, od ktorého už žalovaný nemohol vec vydať). Od tohto momentu začala plynúť trojročná premlčacia lehota. K darovaniu podľa krajského súdu došlo koncom roka 2008 (t. j. najneskôr k 31. decembru 2008) a premlčacia lehota uplynula najneskôr 31. decembra 2011. Sťažovateľ nárok na náhradu škody eventuálnym petitom uplatnil návrhom na zmenu žaloby 5. decembra 2012, teda po márnom uplynutí trojročnej objektívnej premlčacej lehoty.

10. Krajský súd dospel k záveru o naplnení odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP (nesprávne právne posúdenie), ktorý je omylom súdu pri aplikácii práva na správne zistený skutkový stav. Krajský súd teda považoval skutkový stav zistený okresným súdom za správny. Z tohto hľadiska je najpodstatnejším záver krajského súdu, podľa ktorého k darovaniu došlo koncom roka 2008. Uvedená skutočnosť však z napadnutého rozsudku okresného súdu nevyplýva. Krajský súd neuviedol, ako „došiel k danému skutkovému zisteniu.“. Krajský súd v odvolacom konaní nevykonával žiadne dokazovanie, hoci dospel k odlišnému skutkovému zisteniu ako okresný súd. Sťažovateľ nemal možnosť vyjadriť sa k uvedenému skutkovému zisteniu. Krajský súd automaticky aplikoval 3-ročnú premlčaciu lehotu, zastáva teda názor, že k škode nedošlo úmyselne. Nijako sa nevysporiadal s otázkou plynutia 10-ročnej premlčacej lehoty v prípade úmyselne spôsobenej škody. Zo skutkového stavu zisteného okresným súdom pritom nevyplýva, že škoda bola spôsobená neúmyselne. Ani k uvedenej otázke krajský súd nevykonával dokazovanie a nedal možnosť vyjadriť sa sťažovateľovi. Napadnutý rozsudok krajského súdu je takto tiež nepreskúmateľný a arbitrárny. Na jednej strane vychádza zo záveru, že okresný súd správne zistil skutkový stav, a následne odvodzuje vlastné skutkové zistenia odlišné od tých, ku ktorým dospel okresný súd.

11. Pokiaľ ide o napadnuté uznesenie najvyššieho súdu, sťažovateľ zdôraznil, že „z pohľadu predmetu tejto ústavnej sťažnosti nie je podstatný predmet konania pred dovolacím súdom, z uvedeného dôvodu len odkazujeme na jeho písomné vyhotovenie, ktoré je obsahom súdneho spisu.“.

12. Do zásahu do vlastníckeho práva sťažovateľa došlo predovšetkým napadnutým rozsudkom krajského súdu, keďže tento svojvoľne a protiústavne zasiahol do pohľadávky, „ktorá existovala v čase podania žaloby a bola priznaná rozsudkom súdu prvej inštancie.“.

13. Podstatou porušenia označených práv sťažovateľa je „prekvapivé rozhodnutie“ krajského súdu, ktorý nezákonným rozhodnutím a postupom zasiahol do práv sťažovateľa, pričom jeho právne závery sú arbitrárne a zjavne neodôvodnené, «keďže vychádzajú zo skutkového podkladu, ktorý Krajský súd v Košiciach prijal sám, bez náležitého vykonania dokazovania. Rovnako je nepreskúmateľné aj rozhodnutie súdu prvej inštancie, čo pravdepodobne spôsobilo svojvoľné „úvahy“ odvolacieho súdu.»). Sťažovateľ s poukazom na judikatúru najvyššieho súdu týkajúcu sa prípustnosti dovolania pre nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia zdôrazňuje, že v jeho veci „sa jedná o námietky, ktoré majú zásadný vplyv na posúdenie veci samotnej, preto máme za to, že dôvodnosť tejto sťažnosti je daná.“.

14. Sťažovateľ za „najzásadnejšie porušenie základného práva“ považuje to, že krajský súd nevysvetlil, ako dospel k záveru, že k darovaniu malo dôjsť najneskôr k 31. decembru 2008. Uvedenú skutočnosť neuvádzal ani sťažovateľ, ani žalovaný a ani svedkovia. Uvedený záver zakladá aj „zásadný rozkol“, keď krajský súd prichádza k novému skutkovému zisteniu, pričom

potvrďuje správnosť zisteného skutkového stavu okresným súdom. Krajský súd dospel k odlišným skutkovým zisteniam bez toho, aby vykonal vlastné dokazovanie a aby dal možnosť vyjadriť sa sťažovateľovi ako strane sporu.

15. Návrh na priznanie primeraného finančného zadost'učinenia sťažovateľ odôvodňuje závažným zásahom do svojich práv. Sťažovateľovi sa znemožnilo efektívne bránenie jeho práv. Pochybenie súdov predstavovalo „zásadné vybočenie zo zákonného procesu v rámci civilného sporového konania konaním všeobecných súdov, čo zásadne narušilo dôveru sťažovateľa v právny štát a systém právnej ochrany.“. Finančná kompenzácia je primeraná aj z toho pohľadu, že došlo do zásahu do majetkovej sféry sťažovateľa.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

16. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie označených práv podľa ústavy, dohovoru a dodatkového protokolu napadnutými rozsudkami okresného súdu a krajského súdu a napadnutým uznesením najvyššieho súdu.

III.1. K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s porušením čl. 1 ods. 1 ústavy a porušeniu práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu napadnutým rozsudkom okresného súdu a napadnutým rozsudkom krajského súdu:

17. Pri posudzovaní ústavnej sťažnosti sťažovateľa v tejto časti ústavný súd vychádzal z princípu subsidiarity, na ktorom je založená jeho právomoc rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy. Zmysel a účel subsidiárneho postavenia ústavného súdu pri ochrane základných práv a slobôd spočíva v tom, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Právomoc ústavného súdu predstavuje v tomto kontexte *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ku ktorého uplatneniu dôjde až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popretie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu, ktorého právne dôsledky sú premietnuté do § 56 ods. 2 a do § 132 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov [ďalej len „zákon o ústavnom súde“ (m. m. III. ÚS 149/04)].

18. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že proti napadnutému rozsudku okresného súdu (proti výroku II) podal odvolanie žalovaný. Odvolanie žalovaného bolo doručené sťažovateľovi, ktorý sa k nemu vyjadril (osobitne sa vyjadril aj k posúdeniu otázky premlčania). O odvolaní žalovaného rozhodol krajský súd napadnutým rozsudkom. Uplatnenie právomoci krajského súdu ako odvolacieho súdu bráni uplatneniu právomoci ústavného súdu vo vzťahu k napadnutému rozsudku okresného súdu.

19. Proti napadnutému rozsudku krajského súdu podal sťažovateľ dovolanie z dôvodov podľa § 420 písm. f) CSP a podľa § 421 ods. 1 písm. a), b) a c) CSP. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia vyplýva, že námietku nesprávneho právneho posúdenia (§ 421 ods. 1 CSP) považoval za neprípustnú z dôvodu tzv. majetkového cenzu (*ratione valoris*), preto najvyšší súd tieto námietky sťažovateľa vecne neskúmal.

20. Dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP sťažovateľ odôvodnil tým, že napadnutý rozsudok krajského súdu je prekvapivý, nedostatočne odôvodnený, arbitrárny a je v rozpore s princípmi právneho štátu. Sťažovateľ argumentoval, že krajský súd ho bol povinný vyzvať na vyjadrenie k zmene právneho posúdenia otázky premlčania. Sťažovateľovi bolo odňaté právo namietať správnosť nového právneho názoru na inštančne vyššom súde. Najvyšší súd tieto námietky sťažovateľa vecne preskúmal a zaujal k nim svoje právne stanovisko (porovnaj body 11.3, 11.4, 11.5 a celý bod 12 s príslušnými bodmi 12.1, 12.2 a 12.3). Námietky, ktoré sťažovateľ uplatnil v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP, sú prakticky totožné s námietkami, ktoré uvádza v ústavnej sťažnosti a ktoré smeruje predovšetkým proti napadnutému rozsudku krajského súdu (prekvapivé rozhodnutie, nemožnosť vyjadriť sa k novému právnomu posúdeniu premlčania, odňatie možnosti vyjadriť sa). Možno tiež konštatovať, že iné námietky (nevykonanie dokazovania, nemožnosť vyjadriť sa k dôkazom a pod.) tiež vecne spadajú pod dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP. Vychádzajúc z uvedeného, možno konštatovať, že námietky v ústavnej sťažnosti proti napadnutému rozsudku krajského súdu sťažovateľ uplatnil, resp. aj mohol uplatniť v dovolaní v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP. V uplatnenom rozsahu tieto námietky najvyšší súd vecne preskúmal a rozhodol o nich. Uplatnenie právomoci najvyššieho súdu takto vylučuje, aby v uvedenej veci vo vzťahu ku krajskému súdu rozhodoval ústavný súd.

21. Ústavný súd pripomína, že nie každé rozhodnutie o mimoriadnom opravnom prostriedku spôsobuje zachovanie zákonnej lehoty na podanie ústavnej sťažnosti vo vzťahu k rozhodnutiu, ktoré bolo mimoriadnym opravným prostriedkom napadnuté, zohľadňujúc predovšetkým subsidiaritu konania o ústavných sťažnostiach, a preto posledná veta § 124 zákona o ústavnom súde o zachovaní tejto lehoty je určená na to, aby sťažovateľ v ústavnej sťažnosti mohol uplatniť námietky neuplatniteľné v mimoriadnom opravnom prostriedku. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti také námietky neidentifikoval (IV. ÚS 398/2022, IV. ÚS 404/2022, IV. ÚS 471/2022).

22. Na tomto základe ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) a podľa § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

III.2. K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s porušením čl. 1 ods. 1 ústavy a porušeniu práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu napadnutým uznesením najvyššieho súdu:

23. Vo vzťahu k napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu sťažovateľ v ústavnej sťažnosti výslovne uviedol, že „z pohľadu predmetu tejto ústavnej sťažnosti nie je podstatný predmet konania pred dovolacím súdom, z uvedeného dôvodu len odkazujeme na jeho písomné vyhotovenie, ktoré je obsahom súdneho spisu.“. Z uvedeného vyjadrenia je zjavné, že sťažovateľ nepovažuje predmet konania pred dovolacím súdom za relevantný v rámci konania o svojej ústavnej sťažnosti, preto cielene neuvádza žiadnu výslovnú polemiku, resp. argumentáciu vo vzťahu k právnym záverom najvyššieho súdu v napadnutom uznesení [osobitne čo sa týka skutočností, ktoré mali predstavovať dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP].

24. Ústavný súd vo svojej doterajšej judikatúre už formuloval právny názor (pozri napr. IV. ÚS 359/08, IV. ÚS 255/2021), podľa ktorého má nedostatok odôvodnenia ústavnej sťažnosti (alebo jej časti) významné procesné dôsledky. Je základnou povinnosťou sťažovateľa, aby čo najpresnejšie opísal skutkový stav, z ktorého vyvodzuje svoj procesný nárok na ochranu

poskytovanú ústavným súdom. Okrem opísania skutkových okolností musí odôvodnenie sťažnosti obsahovať najmä právne argumenty a právne posúdenie predloženého sporu. Ústavná sťažnosť sťažovateľa vo vzťahu k napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu neobsahuje žiadne osobitné odôvodnenie z dôvodu, že predmet tohto dovolacieho konania nepovažuje za relevantný v konaní o svojej ústavnej sťažnosti.

25. Odôvodnenie návrhu je pritom podľa § 43 ods. 1 zákona o ústavnom súde zákonom ustanovenou podmienkou konania pred ústavným súdom. V tejto súvislosti ústavný súd už opakovane konštatoval, že zo vzájomnej väzby medzi relevantnými ustanoveniami zákona o ústavnom súde (§ 43 ods. 1 a § 123 ods. 1) vyplýva, že sťažovateľ musí označiť základné práva a slobody, ktorých vyslovenia porušenia sa domáha, nielen označením príslušných článkov ústavy, ale musí ich konkretizovať aj skutkovo (m. m. IV. ÚS 124/08, IV. ÚS 146/08), t. j. uviesť, z akých dôvodov malo dôjsť k ich porušeniu, a navrhnúť v tejto súvislosti dôkazy.

26. Ústavná sťažnosť sťažovateľa neobsahuje, čo sa týka napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, žiadne odôvodnenie. Ústavný súd v tomto kontexte konštatuje, že sťažovateľ je zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom. Charakter uvedeného nedostatku ústavnej sťažnosti je taký, že ústavný súd nemal priestor na to, aby svojím zásahom (či už vo forme výzvy na doplnenie ústavnej sťažnosti, alebo vlastnou aktivitou) odstránil tento nedostatok ústavnej sťažnosti. Vzhľadom na to, že nesplnenie zákonom ustanovených náležitostí sa netýkalo len formálnych náležitostí ústavnej sťažnosti, ale najmä esenciálnych obsahových náležitostí ústavnej sťažnosti (absencia akejkoľvek argumentácie – odôvodnenia vo vymedzenej časti), ústavný súd sťažovateľa nevyzýval na odstránenie nedostatkov ústavnej sťažnosti (m. m. II. ÚS 58/2019, I. ÚS 351/2019).

27. Pretože predmetná ústavná sťažnosť v predloženej podobe neobsahuje náležitosti, ktoré na uplatnenie právomoci ústavného súdu ustanovujú ústava a zákon o ústavnom súde, a to relevantné odôvodnenie ako východiskový rámec ústavnej sťažnosti v špecifikovanom rozsahu, ústavný súd ústavnú sťažnosť v súlade s § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde odmietol v tejto časti pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

28. Keďže ústavná sťažnosť sťažovateľa bola odmietnutá ako celok už pri jej predbežnom prerokovaní, rozhodovanie o jeho ďalších návrhoch v uvedenej veci stratilo opodstatnenie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. októbra 2022

Ladislav Duditš
predseda senátu